

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

28799

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Basında yer alan bilgide; “Pestisit kullanımı patladı ama çocuklarımızı kurtaracak ilaca artık ulaşamıyor. Türkiye’de pestisit kullanımı son yıllarda endişe verici boyutlara ulaşırken, bu kimyasalların özellikle çocuklarda erken ergenlik gibi ciddi sağlık sorunlarına yol açtığı bilimsel verilerle ortaya kondu. Ancak bu sürecin etkisini azaltacak tek tedavi seçeneği olan ‘Lucrin Depot’ ilacına artık ulaşamıyor. Eczacılar ve uzmanlar çocukların sağlığının göz göre göre tehlikeye atıldığını söylüyor. Türkiye, gıda güvenliğinde çifte bir krizle karşı karşıya. Bir yanda pestisitlerin çocukların sağlığı üzerindeki yıkıcı etkisi büyüyor; diğer yanda bu kimyasalların tetiklediği en ciddi sonuçlardan biri olan erken ergenlik vakalarında kullanılan ve tek etkili tedavi yöntemi olarak bilinen Lucrin Depot isimli ilaca erişim artık ulaşamıyor. Sofralarımıza ulaşan sebze ve meyvelerde yüksek oranda hormon bozucu, sinir sistemine zarar verici ve kanserojen pestisitlerin bulunduğunu açıkça ortaya koyuyor. Üstelik bu kimyasalların en çok çocukları etkilediği bilimsel olarak kanıtlanmış durumda. Yüzde 43’ü PFAS (doğada çözünmeyen, vücutta biriken sonsuz kimyasallar) içeren bu pestisitlerin, çocukların gelişmekte olan bağışıklık ve sinir sistemleri üzerinde kalıcı etkiler bıraktığı biliniyor. Sofralara sızan bu kimyasallar yalnızca mide değil, bir ömürlük sorunlara da neden oluyor. Bunların başında gelen erken ergenlik, çocukluk çağında yaşanan sessiz bir sağlık krizine dönüşmüş durumda. Erken ergenliğe karşı kullanılan ve etken maddesi leuprolid asetat olan Lucrin Depot, Türkiye’de artık eczane raflarında yok. İlacın ithalatı durdurulmuş durumda. Türkiye’de döviz kuru ile ilaç fiyatlandırmasında kullanılan sabit euro kuru arasındaki uçurum, ithal ilaçların ülkeye girişini neredeyse imkânsız hâle getiriyor. Bugün serbest piyasada 44 lirayı aşan euro kuru, Sağlık Bakanlığının ilaç fiyatlandırmasında hâlâ 21,67 lira olarak sabitlenmiş durumda. Bu fark, üreticilerin Türkiye pazarından çekilmesine neden olurken, vatandaşın ilaca erişimini ortadan kaldırıyor ve mesele yalnızca ekonomik değil. Lucrin

TBMM Halkla İlişkiler Binası

2. Kat, 2 Nolu Banko Oda: F214 Bakanlıklar/Ankara

Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

Depot'un muadili yok. Bu, ilacın bulunamamasının sadece teknik bir sorun değil; çocukların hayatı için geri dönülmez bir bedel anlamına geldiğini gösteriyor. Uzmanlar, erken ergenlik tedavisinde yaşanacak gecikmenin çocuklarda yalnızca boy kısalığına değil; psikolojik travmalara, hormonal bozukluklara ve sosyal dışlanmaya da neden olabileceğine dikkat çekiyor. Lucrin Depot gibi ilaçlara zamanında ulaşamamak, çocukların yaşamını kalıcı olarak şekillendiren sonuçlara yol açıyor. Erken ergenlik vakalarının artışıyla pestisit kalıntıları arasındaki bağ, artık bilimsel bir veri olmaktan çıkıp kamusal sorumluluk alanına girmiş durumda. Zira, bu kimyasallara maruz kalan çocukların erken yaşta hormon sistemlerinin uyarıldığı ve gelişim dengelerinin bozulduğu çeşitli akademik çalışmalarda defalarca ortaya kondu. Pestisit maruziyetiyle ilgili en büyük tehlikeyi yaşayan çocukların gelişmekte olan bağışıklık sistemleri, sinir ağları ve hormonal dengeleri, bu kimyasallara karşı savunmasız. Ancak çocukların sağlığı ticari kârlılık hesaplarının gölgesinde kalıyor. Avrupa Birliği, insan sağlığına zararlı pestisitlerin kullanımını büyük ölçüde yasaklamışken, Türkiye'de aynı maddeler hâlâ tarım alanlarında serbestçe kullanılıyor. Pestisit maruziyeti ve ilaç yokluğu birlikte değerlendirildiğinde, çocukların yaşam hakkının, büyüme hakkının ve sağlık hakkının ihlal edildiği açık. İlaç eksikliği konusunda ise ne Sağlık Bakanlığı'ndan ne de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan kamuoyunu tatmin eden bir açıklama yapılmış değil. Oysa bu krizi önlemek için bilimsel bilgi de insan kaynağı da kurumsal kapasite de mevcut." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2) Eğer bu iddialar doğruysa konu ile ilgili mağduriyetin giderilmesi amacıyla bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 3) Eğer bu iddialar doğruysa bakanlığınız tarafından tatminkar bir açıklama yapılması planlanmakta mıdır?
- 4) Eğer bu iddialar doğruysa Lucrin Depot isimli ilaca erişim ile ilgili bakanlığınızın yürüttüğü çalışmalar nelerdir?
- 5) Bakanlığınızın SUT fiyatlarını güncelleyip reel değerlere ulaştırılması konusunda yapmış olduğunuz çalışmalar nelerdir?
- 6) Artan enflasyon ve artan döviz kurları neticesinde yurttaşların ilaç temin etme sıkıntılarının giderilmesi amacıyla bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar nelerdir?
- 7) Pestisit kullanımının oluşturduğu zararları önlemek ve halk sağlığı çerçevesinde bu zararların bireylere ve çocuklara oluşturabileceği etkiyi minimize hale getirmek amacıyla bakanlığınızca yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 8) Pestisit nedeniyle oluşabilecek hastalıklar nelerdir?
- 9) Bakanlığınızın pestisit zararları ile ilgili halkı bilgilendirmeye yönelik yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 10) Son 5 yılda ilaç temini ile ilgili tarafınıza iletilen şikayet sayısı kaçtır?